

1. Tantárgyelem neve:	Fenntarthatóságra nevelés	Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása:	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	50
		gyakorlat (%):	50
A tanóra típusa:		gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	26		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: -			
A számonkérés módja:		gyakorlati jegy	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4		
Előtanulmányi feltételek:			
Tantárgyelem-leírás:			
<p>A fenntarthatóság, fenntarthatóságra nevelés és a környezeti nevelés fogalmainak, alapjainak megismerése. A fenntarthatóság három pillérének (környezeti, gazdasági, társadalmi) komplex szemléletének kialakítása. A fenntartható fejlődés, a fenntartható fejlődési célok megismerése, értelmezése és alkalmazása a mindennapi életben.</p> <p>Feldolgozandó témák (beszélgetéssel, szituációs gyakorlatokkal, kiselőadásokkal):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Globális problémák (túlnépesedés, levegő-, víz, talajszennyeződés, klímaváltozás). • Fenntartható természet, tudatos természetmegőrzés. Az ember és természet kapcsolata. • Gyermek nevelése különböző kultúrákban. Kultúrák közti eltérések megfigyelése, megértése, elemzése. Szegénység, globális észak vs globális dél. • Tárgyaink története, lineáris és körkörös termelés. Divat és a fenntarthatóság. A fogyasztói társadalom és a fenntartható fogyasztás fogalmának értelmezése. Tudatos vásárlás. Adományboltok. • Hulladék keletkezése, kezelése, feldolgozása, gyűjtése. Szelektívgyűjtés. Szemétnapló készítése, egyéni fejlődési lehetőségek kijelölése. • Fenntartható vízgazdálkodás. Vegyszermentes háztartás, környezetbarát tisztítószerek. • Gazdasági erőforrások: pénztőke, technológiai tudás, épített környezet. Fenntartható városok és közlekedés. • A munka világa, gyermekmunka. Méltányos kereskedelem (Fair Trade). • Energiatudatosság, energiahatékonyság. Fenntartható energiatermelés. • Fenntartható mezőgazdaság, az organikus (biogazdálkodás) kertészet szabályai szerint kialakított kert jellemzői. Kiskert tervezése bölcsődékbe. • Ökológiai lábnyom, vízlábnyom. <p>Számonkérés:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A gyakorlatokon való részvétel (90%) 2. Aktív részvétel az egyéni- és a csoportmunkákban (a kapott - egyes órákat összekötő feladatok elvégzése) 3. A gyakorlat anyagából egy zárthelyi dolgozat sikeres megírása. 			

4. Egy választott fenntarthatósági probléma feldolgozása projektmunkában, project leírása, sikeres projektbeszámoló.

A fenti 4 szempont alapján a tárgy gyakorlati jeggyel zárul.

Értékelési szempontok:

Aktív részvétel az egyéni- és a csoportmunkákban

A választott projektmunka témájának szakmai és módszertani igényessége.

A zárthelyi dolgozatnak tanúskodnia kell arról, hogy a hallgató a kurzus elvégzése során megfelelő ismeretekre tett szert a fenntarthatóság, a fenntarthatóságra nevelés témaköreiben.

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Bihariné Dr. Krekó Ilona, Kanczler Gyuláné Dr. (2019): Természetvédelem és környezetvédelem az ELTE TÓK hallgatóinak. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN: 978-963-489-073-7.
2. Czippán Katalin, Demeter József, Papp Ágnes (2020): Zöld Föld Tankönyv. OH, Budapest.
3. Magosfa Alapítvány, Pangea Egyesület (2016): Mindennapra kisebb ökolábnyom Visegrád Fund
4. Oktatás a fenntartható fejlődés szolgálatában. (2003): Riótól Johannesburgig: Egy évtizednyi elkötelezett munka tanulságai. UNESCO kiadvány.

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Boda Zsolt (2004): Globális ökopolitika. Helikon Kiadó, Budapest.
2. Fabóné Nagy Andrea-Faggyas Jánosné (2002): Zöld napok a környezeti nevelésben. Szarvas.
3. Kerényi Attila (2003): Európa természet- és környezetvédelme. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Budapest.
4. Labancz Györgyi (szerk., 2004): Óvodások környezeti nevelése. Réce füzetek 5.
5. Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia – alapvetés (2003): Magyar Környezeti Nevelési Egyesület kiadványa. Joy Palmer–Philip Neal (2000): A környezeti nevelés kézikönyve. InfoGorup. Körlánc, Budapest.
6. Pintér Tibor (szerk., 1993): Környezeti nevelés a bemutató helyeken. Réce füzetek 6.
7. UNESCO: Fenntartható fejlődési célok oktatása - Tanulási célok (2017) (<https://ofi.oh.gov.hu/node/181079>)
8. Valkó László (2003): Fenntartható/környezetbarát fogyasztás. NSZI, Budapest.

TUDÁS

Ismeri a fenntarthatóság pilléreit, átlátják az egyes pillérek közötti kapcsolatot. Elméleti szinten képes a környezeti problémák felismerésére, kritikus elemzésére, a probléma megoldási technikák feltárására és hatékony alkalmazására. Tudja, hogy a környezeti és egészségnevelési helyzeteket a családdal és a helyi közösségekkel együttműködve, hatékonyan és előítélet-mentesen kell megoldani. Ismeri a fogyasztás mozgatórugóit, a média gyermekeket fogyasztásra sarkalló pszichológiáját Ismeri és érti a különböző kultúrák értékeit, különbségeit, előnyeit. Ismerik a szegénységgel kapcsolatos problémákat.

KÉPESSÉG

Képesek a fenntartható életvitel, fogyasztás és a média befolyásoló tényezőinek a korcsoport számára való megfelelő átadására és mindezek szakmai adaptációjára.

A fenntarthatóságra nevelést a pedagógiai gyakorlatban adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazzák.

Képes a családokkal való helyes, hatékony együttműködés kialakítására, az intézményi gondozás-nevelés folyamatában az egészséges szokásrendszer kialakítása feltételeinek megteremtésében

ATTITÚD

Igénylik az elméleti és gyakorlati ismeretek folyamatos gyarapítását, és megújítását mind a fenntarthatóságra nevelés szakmai, mind a pedagógiai-módszertani vonatkozásban.

Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi; elfogadja az emberi természet sokféleségét. Előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

Törekednek a fenntarthatóság témájának minél komplexebb megismerésére, átlátására és arra, hogy saját maguk is minél tudatosabb fogyasztóvá váljanak. Tudatosan és hitelesen képviselik saját attitűdjükön keresztül a fenntartható, környezettudatos életvitelt. Elkötelezettek a valódi, helyes értékrend kialakítása érdekében.

AUTONÓMIA-FELELŐSÉG

Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja.

A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Dr. Szurdoki Erzsébet Piroska	Beosztás:	egyetemi adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		